ଗବେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରବନ୍ଧ ମୁକ୍ତ ପ୍ରବେଶ

DOI :https://doi.org/10.5281/zenodo.14915035 ମୂଳ ପ୍ରବନ୍ଧ

ଗାଳ୍ପିକ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରଥ ଏବଂ ପାରାମନସ୍ତ୍ୱ

ସ୍ୱପ୍ନାରାଣୀ ସିଂ

ସକ୍ଷିପ୍ତସାର :

ଓଡିଆ କଥା ସାହିତ୍ୟର ଧୂରନ୍ଧର ବିନ୍ଧାଣୀ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରଥ ହେଉଛନ୍ତି ଅନ୍ୟତମ। ବିଶେଷତଃ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଥଙ୍କର ଗଳ୍ପର ଶୈଳୀ ଏବଂ ଭାବବସ୍ତୁ ହେଉଛି ନିଆରା। ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଓଡିଆ ଗଳ୍ପ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ପ୍ରଦାନ କରିଛି ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ। ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଥଙ୍କର ଗଳ୍ପରେ ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟଙ୍ଗ, ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାର, ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ଧନୀ ଓ ଦରିଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ବିରାଟ ବ୍ୟବଧାନ, ମାଓ ଓ ନକ୍ସଲ ସମସ୍ୟା, ଜାତି ପ୍ରଥା, ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ସମସ୍ୟା, ସଭ୍ୟତା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ବିଲୟ, ପରିସଂସ୍ଥୀୟ ସମସ୍ୟା,ବିଜ୍ଞାନ, ମନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ରର ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଆଦି ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ଗୁଡିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଲାଭକରିଥିଲେ ହେଁ, ବିଶେଷକରି ମଣିଷ ମନର ଅତଳ ଗଭୀରତାର କଥା କହିବାରେ ସେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ। ମଣିଷର ଅବଚେତନ ମନର ସ୍ୱର , ମାନବିକତାର ମୃତ୍ୟୁ, ଭାବାତୀତବାଦ, ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦୀ ଚେତନା, ଅଲୌକିକତା, ମିଥ୍, ପ୍ରତୀକ, ମନସ୍ତ୍ୱ ବିଶେଷ କରି ପୁରୁଷ ମନସ୍ତ୍ୱ ଭଳି ଚେତନାରୁ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପଗୁଡିକର ଗଭୀରତାକୁ ଅନୁମାନ କରିହୁଏ। ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରଥ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପଗୁଡିକରେ ମଣିଷର ବାହ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି ତାର ଅନ୍ତଃ ସମସ୍ୟା ଉପରେ।

ପ୍ରମୁଖ ଶବ୍ଦାବଳୀ :

ପ୍ରମୁଖ ଶବ୍ଦ: ପାରା , ମନସ୍ତ୍ୱ, ବିଜ୍ଞାନ, ଈଶ୍ୱର, ରହସ୍ୟ

ଉପକ୍ରମ :

ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ନାମକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତଟି ବିଶିଷ୍ଟ ମନସ୍ତ୍ୱବିତ୍ 'ସିଗମଣ୍ଡ ଫ୍ରଏଡ୍' (Sigmund Freud) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଊନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଭାଗରେ ପ୍ରଦ ହୋଇଥିଲା । ମନୋବିଜ୍ଞାନର 'Psycho Analytical Theory' ଅଥବା 'Psychodynamic Theory'ରେ ଫ୍ରଏଡ Conscious (ସଚେତନ), Sub-Conscious/Pre-Concious (ଅଚେତନ) ଏବଂ Un-Conscious (ଅବଚେତନ) (୧) ମନ ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ସହିତ 'Structure Of Personality (ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଗଠନ) ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମଣିଷ ଭିତରର ତିନୋଟି ପ୍ରବୃି ଯଥା- 'ତତ୍‌କାଳିକ ଆନନ୍ଦ ଜନିତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ' (Id/Instant Pleasure Principle), 'ବାସ୍ତବତା ଜନିତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବା ନୀତି' (Ego/Reality Principle) ଏବଂ 'ନୈତିକତା ଜନିତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ' (Super Ego/Morality Principle) (୨) ଏହାସହିତ ମଣିଷ ଭିତରେ ଥିବା ଇଦ୍ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ଯଥା 'ଜୀବନ ବୃତ୍ତି' (Life Instinct) ଏବଂ 'ମୃତବୃତ୍ତି'(Death Instinct)(୩) ଆଦି ସଂପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି। ଏହି ତ୍ୱରେ ଆହୁରି ଅନେକ ପ୍ରବୃତ୍ତି ସଂପର୍କିତ ବିଶ୍ଳେଷଣ

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧକୁ ଅନ୍‌ଲାଇନରେ ପଢିବାପାଇଁ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତୁ

Quick Response Code:

Available online at :
https://pracheenews.com/

DOI:
https://doi.org/10.5281/zenodo.14915035
Article No - BPP00266

ଯୋଗାଯୋଗ :
ଡକ୍ଟର ସ୍ୱପ୍ନାରାଣୀ ସିଂ, ସହକାରୀ ପ୍ରଫେସର
ବିଶ୍ୱଭାରତୀ, ଶାନ୍ତିନିକେତନ
Email: swapnaranisingh32@gmail.com
ORCID ID: https://orcid.org/0000-0003-0157-0470

This is an open access journal, and articles are distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial Share Alike 4.0 License, which allows others to remix, tweak, and build upon the work non commercially, as long as appropriate credit is given and the new creations are licensed under the identical terms.

For reprints contact: *pracheepatrika@rediffmail.com*

ପ୍ରାପ୍ତି	ସମୀକ୍ଷିତ	ଗୃହୀତ	ପ୍ରକାଶିତ
୩.୧୦.୨୦୨୪	୧୦.୧୧.୨୦୨୪	୨୫.୧୨.୨୦୨୪	୧.୦୨.୨୦୨୫

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧକୁ କିପରି ଉଦ୍ଧୃତ କରିବେ : ସିଂ, ସ୍ୱପ୍ନାରାଣୀ ; ୨୦୨୫। ଗାଳ୍ପିକ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରଥ ଏବଂ ପାରାମନସ୍ତ୍ୱ। ବାସ୍ତବତାର ପରିପ୍ରକାଶ ପ୍ରାଚୀ। ଭାଗ :୧୦, ସଂଖ୍ୟା : ଟ; ପୃଷ୍ଠା :୪୦-୪୪।

ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ସଂପ୍ରତି ପୁଣି 'କାର୍ଲ ଜଙ୍ଗ' (Carl Jung) ଙ୍କ ଭଳି ମନସ୍ତ୍ୱବିତ୍‌ଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ 'ଉର ଫ୍ରଏଡିୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ' (Post Freudian approch)(୪) କୁ ମଧ୍ୟ ବିବେଚନା କରାଯାଉଛି। ଏହିପରି ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ମନସ୍ତ୍ୱର ଏକ ନୂତନ ଗବେଷଣା ସଂପର୍କିତ ବିଷୟ ହେଉଛି 'ପାରା ସାଇକୋଲୋଜି' (Parapsychology) କିମ୍ବା 'ପାରା ମନବିଜ୍ଞାନ' ଅଥବା 'Transpersonal Psychology' । ସଂପ୍ରତି ଏହା ମନସ୍ତ୍ୱର ଏକ ବିଭାଗ ଭାବେ ଗୃହୀତ। ସାଧାରଣତଃ ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ ମନୁଷ୍ୟ ସହ ଘଟୁଥିବା ବହୁ ଆକସ୍ମିକ, ଅତିଭୌତିକ ଏବଂ ଅଲୌକିକ ଘଟଣାବଳୀର ଅଧ୍ୟୟନ ହୋଇଥାଏ। ଅବଶ୍ୟ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଲୋକସାହିତ୍ୟ ଭଳି ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସାଂପ୍ରତିକ ସମୟରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏହାର ସତ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଉଛି। ଏହି 'Parapsychology' ରେ 'Telepathy' (ଦୂରାନୁଭୂତି), 'Clairvoyance' (ଅର୍ନ୍ତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାନୁଭୂତି ଅଥବା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟି), 'Fore Boding' (ପୂର୍ବାଭାଷ), 'Telicynesis' (କୌଣସି ବସ୍ତୁକୁ ନ ଛୁଇଁ ତାହାକୁ ଗତିଶୀଳ କରାଇବା), 'Near Death Experience' (ମୃତ୍ୟୁ ନିକଟ ଅନୁଭୂତି), 'Out Of Body Experience' (ଆତ୍ମା ଶରୀର ତ୍ୟାଗକରିବା ଜନିତ ଅନୁଭୂତି), 'Re Birth' (ପୂର୍ନଜନ୍ମ) ଭଳି ବହୁଗୁଡିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଅଧ୍ୟୟନ ହୋଇଥାଏ।(୫,୬,୭) ଯାହା ବାସ୍ତବ ଜଗତରେ ଅସମ୍ଭବ ମନେହୁଏ। ସାଧାରଣତଃ ମନୁଷ୍ୟର ଚର୍ତୁପାର୍ଶ୍ୱରେ ଏକ ଅତିଭୌତିକ ଜଗତର ସ୍ଥିତି ଥିବା ମନୁଷ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିନଥାଏ। ମାତ୍ର ଅତିଭୌତିକବାଦୀ ପୁସ୍ତକ 'ପରଲୋକବାଦ' ରେ ଲେଖାହୋଇଛି ଯେ, ଆତ୍ମା ଅଥବା ଅତିଭୌତିକ ଜଗତ ମନୁଷ୍ୟ ଜଗତ ପାଖରେ ହିଁ ଉପସ୍ଥିତ ରହିଥାଏ। ମାତ୍ର ବିଡମ୍ବନାର ବିଷୟ ହେଉଛି ଯେ , ଅତିଭୌତିକ ଜଗତର ଲୋକ କାଲ ଏବଂ ମୁକ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଭୌତିକ ଜଗତର ଲୋକ ଅନ୍ଧ ହୋଇଥାଆନ୍ତି। ତେଣୁ ଏହି ଦୁଇଟି ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିନଥାଏ। ଏହିସବୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିବେଚନା କଲେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଥଙ୍କର ଗଳ୍ପଗୁଡିକରେ ପାରା ମନସ୍ତ୍ୱର ବ୍ୟବହାର ଅଧିକ ପରିଲକ୍ଷିତ। ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ ଏହିଭଳି ଅନେକ ଗଳ୍ପ କେତେକ ସଂକଳନ 'ଅନେକ ବନ୍ୟାପରେ' (୧୯୭୮), 'ଅଶ୍ୱାରୋହୀର ଗଳ୍ପ' (୧୯୭୯), 'ସମ୍ରାଟ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ' (୧୯୮୦), 'ଅନ୍ୟ ଏକ ସକାଳ' (୧୯୮୧), 'ସବୁଯାକ ସ୍ୱପ୍ନ' (୧୯୮୪), 'ଏତେପାଖରେ ସମୁଦ୍ର' (୧୯୮୮), 'ବିକ୍ରିପାଇଁ ଫୁଲମାଳ' (୧୯୯୦), 'ସ୍ୱପ୍ନବାହକ' (୧୯୯୨), 'ସବୁଠାରୁ ଦୀର୍ଘରାତି' (୧୯୯୪), 'ଅନ୍ତିମ' (୧୯୯୬), 'କ୍ରମଶଃ ଗଭୀର ନଈ' (୧୯୯୬), 'ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର କଥାସରିତ' (୨୦୦୦), 'ଶିଖର ଲଙ୍ଘନ' (୨୦୦୨), 'ନାଗାନ୍ତକ ବିଦ୍ୟା' (୨୦୦୫), 'ସନ୍ଧିକାଳ' (୨୦୦୭), 'ଗଳ୍ପ ସମଗ୍ର ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ' (୨୦୧୪) ରେ ପ୍ରକାଶିତ।

ଭୌତିକ ଏବଂ ଅତିଭୌତିକ ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ବିଭାଗରେ ଆଜି Para Psychology ନାମକ ଯେଉଁ ଗବେଷଣା ହେଉଛି ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ 'ପୂର୍ନଜନ୍ମ' (Re Birth) ପ୍ରସଙ୍ଗର ବର୍ଣ୍ଣନା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରଥଙ୍କର 'ଯଦି ସେ ଈଶ୍ୱର ନୁହେଁ' ଗଳ୍ପରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଏହାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗ ଗୁଡିକର ସାମାନ୍ୟ ସଂକେତ ମଧ୍ୟ ଗଳ୍ପରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। "ଅଥଚ ହଠାତ୍ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାଙ୍କୁ ମନେହେଲା ଯେ ସେଇଟା ଆଉ କାହା ଘର। ସେ ନୂଆ ହୋଇ ଆସିଛନ୍ତି । ଜମା ଚିହ୍ନିପାରୁନାହାନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ସେ ମେଘ ସେ ଲମ୍ବା ପାଣିଟାଙ୍କି, ସେ ଗଛ; ସେ ସମଗ୍ର ଦୃଶ୍ୟଟି ଅବିକଳ ସେମିତି ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଆଉଥରେ କେବେ ଦେଖିଛନ୍ତି। ++++ ମାନୁବାବୁ ଦେବୁକୁ ଚାହିଁ କହିଲେ, "ଆଜକୁ ପଚାଶବର୍ଷ ତଳେ ସେଇ କେଉଟ ବୁଢା ମୋତେ 'ମାନା' ବୋଲି ଡାକୁଥିଲା ! ଆମ ବାପାଙ୍କ ଠୁ ବଡ ବୟସରେ। ଖୁବ୍ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲା ମୋତେ। ହୁଏତ ତୁ ଯାହା କହୁଚୁ ତା ଠିକ୍।"(ବାଘ ସବାର-ପୃ-୧୦-୨୪) ଏହିପରି ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର 'ଘାଟ' ଗଳ୍ପରେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବଜନ୍ମ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣିତ। ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର 'ଘାଟ ମହାସୁଲ' ଗଳ୍ପରେ ମଣିଷର ଅବଚେତନ ମନ ଭିତରେ ରହିଥିବା ପାପବୋଧ ଜନିତ ଜନ୍ତ୍ରଣା। ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମଧ୍ୟ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ତିତି ସଂପର୍କିତ ଅଲୌକିକ ଘଟଣା। ଯାହା ଅବଶ୍ୟ Para Psychology ସଂପର୍କିତ ପରୀକ୍ଷଣର ଅନ୍ୟମ ପ୍ରସଙ୍ଗ। ତାହାର ବର୍ଣ୍ଣନା ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। "ଆଉ ଜମା ଦିଟା ପାହାଚ। ମୁଣ୍ଡ ପଛରୁ ଗୋଇଠି ଯାଏ ରୁମ ଠିଆ ଠିଆ ହୋଇଗଲା ସୁରେନ୍ଦ୍ରର। ତା ପଛରେ ଆଦୌ ପାଦଶବ୍ଦ ନାହିଁ। ++++ ଦେବେନ୍ଦ୍ର ଥଙ୍ଗେଇଲା ପରି କହିଲା, "ସେ ଶଳା ସୁଦର୍ଶନ ମହାପାତ୍ର ଆଜି ସଞ୍ଜ ବେଳୁ ମଲାଣି। ମଲାବେଳେ ଶୀନିବାସ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଡାକୁଥିଲା....ହେ....ହେ....ଶାଲେ ଦୋନୋ ବେକୁବ୍ ବୁଢେ। "(ବାଘ ସବାର-ପୃ-୩୨-୩୫) ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର ଏହି ଧାରାର ଅନ୍ୟମ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି 'ପ୍ରାରବ୍ଧ' ଗଳ୍ପ। ତୁଳନା ଦିଗରୁ ବିବେଚନା କଲେ ଗାଳ୍ପିକ ଏଥିରେ ଆହୁରି ଗଭୀରତାକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି। ମଣିଷର ଅବଚେତନ ମନରେ ତାହାର ପୂର୍ବ ଜନ୍ମର ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ଚାପିହୋଇ ରହିପାରେ ଭଳି ଉକ୍ତିକୁ ଗାଳ୍ପିକ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଛନ୍ତି। ଏହା ବ୍ୟତୀତ ମଣିଷ ମନ ଭିତରେ ଅବଦମିତ ପୂର୍ବ ଜନ୍ମର ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଇଚ୍ଛାକୁ ପୂରଣ କରିବାପାଇଁ ସେ ପରର୍ବୀ ଜନ୍ମରେ ମଧ୍ୟ କ୍ରିୟାଶୀଳ ହୋଇପାରେ ଭଳି ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱର ଗଭୀର ରହସ୍ୟ । ଯାହାକୁ ସାଂପ୍ରତିକ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱବିତ୍ ମାନେ Para

Psychology ନାମରେ ନାମିତ କରିଛନ୍ତି। ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଚିତ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି। "ଆପଣ ଠିକ୍ କହିଛନ୍ତି। ଆପଣ ଡକ୍ଟର ସ୍ଲୋନ, କଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ଏ ଅଦ୍ଭୁତ ବିଷୟରେ? ଏଇଟା କଣ ପୂର୍ବଜନ୍ମ କଥା। ଏମିତି କଣ ପ୍ରସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତ ଜୀବନ ଆମେ ବୁଚେ?"(ଗଳ୍ପ ସମାହାର-ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ-ପୃ-୫୫୯) ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର 'ଅମୁକ୍ତ' ଗଳ୍ପରେ ମଣିଷ ଭିତରେ ଥିବା କାମ ପ୍ରବୃତି (Libido) ର ସୂଚନା ମିଳିଥାଏ। Libido ର ଦୁଇଟି ଉପାଦାନ ଯଥା- Eros (ଜୀବନ ବୃତ୍ତି) ଏବଂ Thanatos (ମୃତ ବୃତ୍ତି) ମଧ୍ୟରୁ ଗାଳ୍ପିକ ଏଥିରେ ମୃତବୃତ୍ତିଟିର ସୂଚନା ଦେଇଥିବା ମନେହୁଏ। ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ମୃତ୍ୟୁ ଜନିତ ଭୟ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ମଣିଷ ଭିତରର ଅନେକ କାମନା ଏବଂ ଅସରନ୍ତି ଇଛାର ପ୍ରତିଫଳନ ମଧ୍ୟ ପରିଲକ୍ଷିତ। "ବାଘ ଯଦି ବୁଦା ଉହାଡରୁ ବାହାରିଆସେ, ତା ସାଙ୍ଗରେ ତ ଯିବାକୁ ହବ। ଛାଡିଯିବାକୁ ହବ ମନର ମଣିଷମାନଙ୍କୁ, ସ୍ୱପ୍ନକୁ, ସଂସାରକୁ। ଉପାୟ କଣ? ଅଗତ୍ୟା ଯିବାକୁ ହିଁ ହେବ। ମୋର ଦୁଃଖ ତ ଅନେକ! ସବୁଠୁ ବଡ ଅବଶୋଷ ମୁଁ ଜାଣି ପାରିଲି ନାହିଁ କିଛି; ମଣିଷକୁ , ପଥରକୁ, ରଙ୍ଗକୁ,ହସକୁ, କାନ୍ଦକୁ- ସେ ଭିଡିନେଲେ ମୋର ଚାରା କଣ? କିନ୍ତୁ ଈଶ୍ୱର ଜାଣନ୍ତି ମୋର ଜମା ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ଋଷିକେଶ ଯିବାକୁ।" (ଗଳ୍ପ ସମାହାର-ପ୍ରଥମ ଭାଗ-ପୃ-୧୬୧) Para Psychology ବିଭାଗର ଅନ୍ୟମ ଗବେଷଣା ସାପେକ୍ଷ ବିଷୟ Precognition (ପୂର୍ବ ଜ୍ଞାନ ଅଥବା ଭବିଷ୍ୟତ ଦୃଷ୍ଟି- ଏହା ଭବିଷ୍ୟତର ଘଟଣା ଦେଖିବାପାଇଁ ଏକ ମାନସିକ ଦକ୍ଷତା। ପାରା ସାଇକୋଲୋଜି ବିଭାଗର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ଭଳି ଏହା ସଂପର୍କିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରମାଣର ଅଭାବ ଲକ୍ଷଣୀୟ। ଇତିହାସରେ ଏହାକୁ ବହୁଳ ଭାବରେ ବିଶ୍ୱାସ କରାଗଲେ ମଧ୍ୟ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରମାଣ ଅଭାବରୁ ଏହାକୁ Pseudoscience (ଛଦ୍ମ ବିଜ୍ଞାନ) କୁହାଯାଏ। ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନେକ ଲୋକ ଏହାକୁ ବାସ୍ତବ ମନେକରନ୍ତି। ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏହା ପାରାସାଇକୋଲୋଜି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଆଲୋଚନାର ବିଷୟ ହୋଇ ରହିଛି) ଏହି ଭବିଷ୍ୟତ ଦୃଷ୍ଟିକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ରଚିତ ହୋଇଛି ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର 'କିଛି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ' ଗଳ୍ପ। ଭବିଷ୍ୟତ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ନେଇ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଅବିଶ୍ୱାସ ମଧ୍ୟରେ ଗତିଶୀଳ ଏହି ଗଳ୍ପଟିରେ ଗାଳ୍ପିକ ମଣିଷର ଅବଚେତନ ମନ ସଂପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଧାରଣା ଦେଇଛନ୍ତି। ଏହି ଅବଚେତନ ମନ ଗତ ଇଚ୍ଛା ଓ ଆଶା କିପରି ଦୀର୍ଘକାଳ ପକ୍ଷବିସ୍ତାର କରି ରହିପାରେ ତାହା ମଧ୍ୟ ଗଳ୍ପଟିରେ ବେଶ୍ ଲକ୍ଷଣୀୟ। ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଏଥିରୁ ଭାଗ୍ୟବାଦ ସଂପର୍କିତ ସାମାନ୍ୟ ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ମିଳିଥାଏ। ଅନ୍ୟ କୁ ନୀଚ କରି ନିଜେ ମହତ୍ ହେବା ଭଳି ପ୍ରବୃତ୍ତିର ପ୍ରତିଫଳନ ଘଟିଛି ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର 'ମୃତ୍ୟୁଭେଦ' ଗଳ୍ପରେ। ଏଥିରେ ମଣିଷ ଭିତରେ ଥିବା ଈର୍ଷା, ଅହଂକାର ଏବଂ ଅସହିଷ୍ଣୁ ଭଳି ଇଦ୍ (Id) ପ୍ରବୃତ୍ତିର ପ୍ରତିଫଳନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ।

"ମୁଁ ଚାହେଁ ବିବାକୁ। ଅମର ହେବାକୁ ସଂସାର ସାରା ଚାରିଆଡୁ ଘେରି ଜୟ ଜୟକାର କରିବାକୁ। ସେଥିପାଇଁ ଦୁଲିଆକକା ବିଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ। ଦୁଲିଆକକା, ମୁଁ ତତେ ହତ୍ୟା ନକଲେ ରହିପାରିବି ନାହିଁ। ତୁ ମୋ ବାଟ ଜଗି ଠିଆ ରହିଛୁ। ମୋ ପାଇଁ ତତେ ମରିବାକୁ ହବ। +++ ତୋ ମୁର୍ଦ୍ଦାର ଉପରେ କେମିତି ଠିଆହେଲେ ମୁଁ ବାଙ୍ଗରା ହେଲେ ବି ଉ ଦିଶିବି, ଉ ଆହୁରି ଉ!"(ସ୍ୱପ୍ନବାହକ-ପୃ-୬୧) ମଣିଷର ପ୍ରବୃତ୍ତି ତଥା ଆତ୍ମାନୁଭୂତି ଆଦିକୁ ଆଧାର କରି ରଚିତ ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର 'ସେଇଟା ମୋ ଦୋସ୍ତ' ଏକ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ କୃତି। ଏଥିରେ ଗାଳ୍ପିକ ମଣିଷ ଭିତରେ ଥିବା ଇଦ୍(Id), ଇଗୋ(Ego) ଏବଂ ସୁପରଇଗୋ(Super Ego) ଭଳି ପ୍ରବୃତ୍ତି ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି। ଏହି ପ୍ରବୃତ୍ତି ଗୁଡିକ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ମଣିଷ ଭିତରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିଥାଏ ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି କେତେବେଳେ ବାହାରକୁ ପରିପ୍ରକାଶ ହୋଇଯିବ ତାହା କହିବା କଷ୍ଟକର। ଏକ ବିଧବା ନାରୀର ଅବଚେତନ ମନ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା ଅନେକ ଦୁଃଖ, ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଅସହାୟତା, ଆଶା, ଆକାଂକ୍ଷା ଓ ସମର୍ପଣ ଭାବ ଆଦିକୁ ଗାଳ୍ପିକ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଛନ୍ତି 'ଯାତ୍ରୀ' ଗଳ୍ପରେ। ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଗାଳ୍ପିକ ଏଥିରେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ନେଇ ପୂର୍ବା ଭାଷ (Pre cognition) ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି। ଯାହାକୁ ମୃତ୍ୟୁ ନିକଟର୍ବୀ ଅନୁଭୂତି(Near Death Experiences) ବୋଲି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ କୁହାଯାଇ ନପାରିଲେ ମଧ୍ୟ, ସେହିଭଳି ଏକ ଅନୁଭବର ପ୍ରତିଫଳନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ। ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଏଥିରେ ଜୀବନରେ ଅନେକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗିଥିବା ମଣିଷ ପକ୍ଷ୍ୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରତି ତାଚ୍ଛଲ୍ୟ ଭାବ ସହ ଭଗବତ୍ ବିଶ୍ୱାସ ସଂପର୍କିତ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ଭାଇଚାରାରେ ବିଶ୍ୱାସୀ ଏବଂ ଚିରକାଳ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ରହିଆସୁଥିବା ମଣିଷର ସ୍ୱଭାବଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସ୍ୱରୂପ ଏକାକୀତ୍ୱ ଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର 'ସେ ପାଖ ଲୋକ' ଗଳ୍ପରେ। ଏଥିରେ ଗାଳ୍ପିକ ପାରାସାଇକୋଲୋଜି ବିଭାଗ ଅର୍ନ୍ତଭୁକ୍ତ ପୂର୍ନଜନ୍ମ (Re Birth) ସଂପର୍କିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ଥାପିତ କରିଛନ୍ତି। ମୋଟ୍ ଉପରେ ମଣିଷ ଭିତରେ ଥିବା ଅପରାଧବୋଧ, ଏକାକୀତତ୍ତ୍ୱ, ନିଃସଂଗତା ଆଦିକୁ ଗାଳ୍ପିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାସହ ଏହାକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଭବିଷ୍ୟତକୁ କଳନା କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି। ନାରୀର ଅବଚେତନ ମନରେ ପୁରୁଷ ପ୍ରତି ଥିବା ଆକର୍ଷଣ ବା ଅନ୍ୟ ଭାବରେ କହିଲେ Libido (ଶୃଙ୍ଗାର/କାମ) ପ୍ରବୃତ୍ତି ମୃତ୍ୟୁପରେ ମଧ୍ୟ ବଳବର ରହିବା ଯାହାକୁ 'ପ୍ରେତ ସଙ୍ଗମ' କୁହାଯାଏ। ତାହାକୁ ଗାଳ୍ପିକ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଛନ୍ତି 'ନ ହନ୍ୟତେ' ଗଳ୍ପରେ। ମୃତ୍ୟୁପରେ ମୃତବ୍ୟକ୍ତି ନିଜକୁ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବାପାଇଁ ଜୀବିତ ବ୍ୟକ୍ତିର ସହାୟତା ନେବା ଭଳି ଅତିଭୌତିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯାହା ଅବଶ୍ୟ ସାଂପ୍ରତିକ ସମୟରେ ପାରାସାଇକୋଲୋଜି

(Para Psychology) ବିଭାଗର ଏକ ଗବେଷଣା ସାପେକ୍ଷ ବିଷୟ। ଏହାବ୍ୟତୀତ ମନ୍ତ୍ରତନ୍ତ୍ର, ଗୁଣିଗାରେଡି ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାର ପ୍ରବଣତା ଆଦି ଅତିଭୌତିକ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଗାଳ୍ପିକ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଛନ୍ତି ଉକ୍ତ କୃତିରେ। "ମୁଁ ଦେଖିଲି, ଫୁଲଟା ହଠାତ୍ ଜିଇଁ ଉଠିଲା। ତା ପାଖୁଡ଼ା ଓସାରି ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଫୁଲଟା ଘୁରିଲା। ତା ପରେ ଖପ୍‌କିନା ଡେଇଁ ଯନ୍ତ୍ରରେ କଟା ହୋଇଥିବା ପାଖ ଘରା ଭିତରେ ପଡ଼ିଲା', 'ବାଆସ୍ ସେଇଠି ରହ। ଘୁରିବୁ ନାହିଁ। କହିଲେ ନରହରି ନନ୍ଦା++++ ସେ ହାତ ବିସ୍ତାରି ମତେ ଜଡ଼େଇ ଧରିଲା। ଲାଖିଗଲା ମୋ ଦେହରେ। ଓଃ, ତା ଦେହ ସାରା କମ୍ପୁଥାଏ। ଗୋଟାଏ ବାଂଫ ବାହାରୁଥାଏ ଦେହରୁ। +++ ... ଏତିକିବେଳେ ସେ ପରଡ଼ାପତ୍ର ପରି ଥରି ଉଠିଲା ତାଳୁରୁ ତଳିପା ଯାଏ ବାରଂବାର ତା ଜାବ ହୁଗୁଳିଗଲା। ଓଦା ଲୁଗାଟି ପରି ସେ ଖସିପଡ଼ିଲା ମୋ ଦେହରୁ।"(ସନ୍ଧିକାଳ-ପୃ-୭୫) ମଣିଷ ଭିତରେ ଥିବା ମୃତବୃତ୍ତି 'Death Istinct' (Thanotos) ଯେଉଁଥିରେ ମଣିଷ ଭିତରର ଅଣାୟ ଏବଂ ଉନ୍ମାଦନା ଆଦି ପ୍ରବୃତ୍ତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ। ତାହାକୁ ଗାଳ୍ପିକ ଚିତ୍ରିତ କରିଛନ୍ତି 'ପପୁତ୍ରର କାହାଣୀ' ଗଳ୍ପରେ। ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର 'ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ' ଏକ ଭିନ୍ନ ସ୍ୱାଦର ସୃଷ୍ଟି। ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପଟି ରହସ୍ୟମୟ, ଅତିଭୌତିକ ଏବଂ କୌତୁହଳ ପ୍ରଦ ମନେହେବା ସହ। ମନ ଭିତରେ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ। ସ୍ନେହ ଓ ପ୍ରେମର ପ୍ରତିଦାନକୁ ଏକ ପ୍ରହରୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଗାଳ୍ପିକ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଛନ୍ତି 'ପ୍ରହରୀ' ଗଳ୍ପରେ। ସଭ୍ୟତାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହ ସାମାଜିକ ଜୀବନର ରୂପରେଖାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଲକ୍ଷଣୀୟ। ଏହା ସହ ବିଶ୍ୱାସ ଅଥବା ଭାବନା ହେଉ ମୃତ୍ୟୁପରେ ମଧ୍ୟ ମୃତବ୍ୟକ୍ତିର ସାର ଉପସ୍ଥିତି ସଂପର୍କିତ ସୂଚନା ରହିଛି ଗଳ୍ପରେ। "ସେ କଳାଗାଡ଼ିଟା ହୋଇ ସେଇ ବାହାରିଲା- ତା ଆଲୁଅ ଲିଭିଯାଇଛି। ନିଃଶବ୍ଦରେ ଜହ୍ନ ଆଲୁଅରେ ହୋଇ ସେଇ ମେଘଡମ୍ବରୁ ଗାଡ଼ି କେମିତି ପହଁରି ଯାଉଛି ଦେଖନ୍ତୁ! ହେଇ; ସେ ମୋଡ଼ ପାଖରେ ଜହ୍ନ ଆଲୁଅ ତା କାଚରେ ପଡ଼ିଲା, ଦେଖିଲେ; ସେଇଟା ଯାଇ ସେ କୋଠା ପାଖରେ ରହିଯିବ- ମୁଁ କହୁନି! ରହିଗଲା ସେଇଠି, ଦେଖନ୍ତୁ!- ରହନ୍ତୁ ଟିକେ— କବାଟ ଫିଟିବା ଶବ୍ଦ ଏଠିକି ଶୁଭିବ। +++ ଏଣିକି ରାତିସାରା ଜହ୍ନ ବୁଡ଼ିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସକ ସକ କାନ୍ଦ ଶୁଭିବ ସେଇ ଉପର ବଖରାଟାରୁ। ମୁଁ କେତେଦିନ ଶୁଣିଚି। ଭାବିଚି, ଉଠିଯିବି ଉପରକୁ, ହେଲେ ଦାଣ୍ଡ ଦୁଆରେ ସବୁବେଳେ ତାଲାଟାଏ ପଡ଼ିଥାଏ, ଦଶ କି ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ନ ଫିଟି ସେମିତି ରହିଥାଏ।" (ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଳ୍ପ-ପୃ-୯୭-୯୮) ଏହିପରି ଗାଳ୍ପିକ ନିଜ ଜୀବନର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଅଭିଜ୍ଞତା ଓ ଅନୁଭୂତିକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଛନ୍ତି 'ସ୍ୱପ୍ନ-ବାହକ' ଗଳ୍ପରେ। ଉକ୍ତ କୃତିରେ ମଧ୍ୟ ଗାଳ୍ପିକ ନିହାତି ପାଖରୁ ଅନୁଭବ କରିଛନ୍ତି ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିର ସାକୁ। ଯାହା ପ୍ରସଙ୍ଗ କ୍ରମେ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱାଧୀନତା ଉପରେ ଆଲୋଚିତ ସ୍ଥିତିବାଦୀ ଚିନ୍ତନର ପରିଚୟ ଦେଇଥାଏ। "ସେଇ ତ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ! ମଣିଷଟିଏ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦରେ ବିବାଦକୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଚି। କିନ୍ତୁ ନିଜେ ନିଜକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରେ ବାନ୍ଧି ରଖିବାରେ ତାର ସାର୍ଥକତା ବୋଲି ସେ ଭାବେ। ଶୋଷକଲେ, ଭୋକକଲେ ସହଜ ଢଙ୍ଗରେ ପିଇବା କିମ୍ବା ଖାଇବା ଆମ ଜାତକରେ ନାହିଁ। ଏମିତି ହୋଇ ହୋଇ ଏ ଶଳା ବେକୁବ ଜନ୍ତୁଟି ତାର ଚମତ୍କାର ସମ୍ଭାବନା ଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ହାତରେ କବର ଦେଇଦିଏ।" (ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଳ୍ପ-ପୃ-୧୧୦)। ଏହାସହ ଉକ୍ତ କୃତିରେ ଅନେକତ୍ର ପରମ୍ପରାକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଅତିବାସ୍ତବବାଦୀ ଚିନ୍ତନ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷଣୀୟ। ମୃତ୍ୟୁପରେ ମଧ୍ୟ ରହିଥିବା କିଛି ଆଶା ସଂପର୍କିତ ସୂଚନା ଗଳ୍ପ 'ଅନ୍ତରାଳ'ରେ ଲକ୍ଷଣୀୟ। ଅଲୌକିକତା ସହିତ ମାନବବାଦୀ ଚିନ୍ତନର ପ୍ରତିଫଳନ ଘଟିଛି 'କୁର୍ବାନ୍ ଖାଁ' ଗଳ୍ପରେ। ଯାହା ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର ଅନୁଭୂତିର ଅନ୍ୟ ଏକ ପ୍ରତିଫଳନ। ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରଥଙ୍କର 'ଛାୟା ପୁରୁଷ' ଗଳ୍ପଟି ଏକ ଅସାଧାରଣ ସୃଷ୍ଟି। ବାସ୍ତବ ମନେହେଉଥିବା ଏହି ଗଳ୍ପଟି ମନୁଷ୍ୟର ବିଚିତ୍ର ସ୍ୱଭାବ ତଥା ମନର ରହସ୍ୟକୁ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ କରିବାର ଏକ ପ୍ରୟାସ। "ଆପଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ସତ୍ୟର ଆବିଷ୍କାର କଲାବେଳେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିବେ। ବୁଝିପାରୁଥିବେ ଯେ ଉପରେ ଯାହା ଦିଶେ, ଭିତରେ ସତ୍ୟ ସହିତ ତାର ଆଦୌ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ।— ଏଇ ଧରନ୍ତୁ ମୋ ଚେହେରା! ମୋ ନାଁ ଏଥିରୁ ଆପଣ କଣ ଜାଣିପାରିବେ ?" (ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଳ୍ପ-ପୃ-୧୯୪)। ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଗଳ୍ପଟିରେ ମାନବବାଦୀ ଚିନ୍ତନର ସ୍ୱର ଓ ସ୍ୱାକ୍ଷର , ଅତିଭୌତିକତା, ଭୌତିକ ଏବଂ କୁହୁକ ବାସ୍ତବତାବାଦ ଭଳି ପରିବେଶର ଚିତ୍ରଣ ଆହୁରି ଅସାଧାରଣ ମନେହୁଏ। ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର 'ଏ ପାଖେ ଅସଂଖ୍ୟ ଲୋକ' ଗଳ୍ପଟି ଏକ ଭିନ୍ନ ସ୍ୱାଦର ସୃଷ୍ଟି। ଏଥିରେ ଗାଳ୍ପିକ ଗୋଟିଏ ଦିଗରେ ଅଲୌକିକତାର ସୂଚନା ଦେଇଥିବା ବେଳେ। ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ରଚନାତ୍ମକ ଦୃଶ୍ୟ (Creative Visualization) ଅଥବା Mind's eye (ମସ୍ତିଷ୍କର ଚକ୍ଷୁ- ଏହା ହେଉଛି ଏକ ମାନସିକ ଛବି ଅଥବା ମାନସିକ ଚିତ୍ର। ଏକ ଏପରି ଅନୁଭବ ଯାହା ପ୍ରାୟତଃ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ଅଥବା ଘଟଣା ଅଥବା ଦୃଶ୍ୟକୁ ଗଭୀରତାର ସହ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ଫଳରେ ହୋଇଥାଏ) ର ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିବା ଭଳି ମନେହୁଏ। "ସେ ପାଖେ କେବଳ ସେ ପାହାଡ଼ଟା! ମତେ ସେଇଟା ଦେଖାଯାଏ ମୁହଁପରି। କାହା ମୁହଁପରି କହିପାରିବି ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ସେ ଥୁଣ୍ଟା ପଳାଶ ଗଛ ଡାହାଣ ପାଖେ ଠିଆହୋଇ ଅନେଇଲେ ଅବିକଳ ମଣିଷ ମୁହଁଟାଏ ଦେଖାଯାଏ। ନାକ, ଭୂରୁ, ଓଠ, ଆଖି ସବୁ ବାରିହୋଇ ଦେଖାଯାଏ। ସେଇଠୁ ଘୁରିଗଲେ, ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସେଇଟା ତରଳିଯାଏ ଏବଂ ପୁଣି ପାହାଡ଼ ପାହାଡ଼ ହୋଇଯାଏ।" (ସ୍ୱପ୍ନ ବାହକ-ପୃ-୨୦) ମାତ୍ର ଏଥିରେ ବିଶେଷତଃ ସମୟ ସହ ଗତିଶୀଳ ମଣିଷର ବୟସ ତଥା

ବଂଶ, ପରମ୍ପରା ଓ ପିଢି ସଂପର୍କିତ ସୂଚନା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ଚିତ୍ର ଜୀବିତ ହୋଇ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଚିତ୍ର ଭିତରକୁ ଆକର୍ଷିନେବା ଭଳି ଅଦ୍‌ଭୂତ ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ଗାଳ୍ପିକଙ୍କର 'ଛାୟା ପ୍ରବେଶ' ଗଳ୍ପରେ। ଅବଶ୍ୟ ଏହିଭଳି ଏକ କାହାଣୀ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଥିବା ଜଣାଯାଏ। ମାତ୍ର ଉକ୍ତ କୃତି ମାଧ୍ୟମରେ ଗାଳ୍ପିକ ଗଭୀର ଅର୍ନ୍ତଚେତନା କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ସହ ରଚନାତ୍ମକ ଦୃଶ୍ୟ (Creative Visualization) ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିବା ମନେହୁଏ। ପୂର୍ବ ଓ ପରଜନ୍ମର ସଂକେତ ସହିତ ଅତିଭୌତିକତା ଏବଂ ଅଲୌକିକତା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଗାଳ୍ପିକ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରଥଙ୍କର 'ଆଉ କାହାକୁ କହିବେ ନାହିଁ' ଗଳ୍ପରେ। "ମୁଁ ଆଖି ବୁଜି ପଡିଥାଏ। ପତା କମ୍ପୁଥାଏ। ଭିତରେ ଡୋଳା ବୁଲୁଥାଏ। ନିଶ୍ୱାସ ଦବି ଯାଇଥାଏ, ହାତଗୋଡ କେମିତି ଟାଣିଯାଉଥାଏ- କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଆଖି ଖୋଲୁ ନଥାଏ। ମନେହେଲା ମୋର ଗୋଟିଏ ପାଖ ସାମାନ୍ୟ ଉଷୁମ୍ ଲାଗୁଛି। ପୁଷ୍ପଭାର ଦେହଲ୍ଲବୀଟିଏ ଶୋଇରହିଛି କି ଖୁବ୍ ସଂଯତ, ଖୁବ୍ ସନ୍ନିକଟ? ମୋ ଦେହସାରା ପୁଣି ଶୀତେଇଗଲା। ଆଉ ଗୋଟିଏ କୋମଳ ହୃତ୍‌ପିଣ୍ଡ ସ୍ପନ୍ଦିତ ହେଉଥିଲା କି ମୋ ପାଖରେ?"(କ୍ରମଶଃ ଗଭୀର ନଈ-ପୃ-୨୧୧-୨୧୨) ଏହି ପଂକ୍ତିଗୁଡିକ ଅତିଭୌତିକ ଓ ଅଲୌକିକ ମନେହେଲେ ମଧ୍ୟ, ଡୋଳା ବୁଲିବା ଭଳି ବର୍ଣ୍ଣନା ମଣିଷର ଶୟନର ପମ ଚରଣ The rapid eye movement stage (REM) କୁ ସୂଚିତ କରେ। ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ ସାଧାରଣତଃ ମଣିଷ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥାଏ। ତେଣୁ ଏହାକୁ ଅଲୌକିକତା ଅପେକ୍ଷା ଅବଚେତନ ମନର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କୁହାଯିବା ବିଶେଷ ଯଥାର୍ଥ ମନେହୁଏ। ଏହିପରି ବିଜ୍ଞାନର ଏକ ବିଭାଗ (ଯାହା ଅବଶ୍ୟ ଛଦ୍ମ ରୂପେ ଗ୍ରହଣୀୟ) କୁ ଗାଳ୍ପିକ ନିଜ ଗଳ୍ପଗୁଡିକରେ ବେଶ୍ ସଫଳ ରୂପେ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିଛନ୍ତି।

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀ :

1. Geraskou, Emil Asenov (November 1 , 1994) " The Internal Condition and the un Conscious Source of Activity" Journal of Psychology 128 (6): 625-634.
2. Geraskou, Emil Asenov (November 1 , 1994) " The Internal Condition and the un Conscious Source of Activity" Journal of Psychology 128 (6): 625-634.
3. Kendra Cherry, Freud's Theories of Life and Death Instincts, on April 04,2020.
4. Jung, C.G ([1959] 1969). The Archetypes and the Collective UnconScious, Collected Works, Volume 9, part 1, Princeton, N.J: Princeton University Press. ISBN 0-691-01833-2. Par.259.
5. Reber, Arthur; Alcock, James (2019). "Why Parapsychological Claims cannot be true". Skeptical Inquirer. 43(4):8-10.
6. Gross, Paul R ; Levitt, Norman; Lewis, Martin W. (1996). The Flight from Science and Reason.p.565. ISBN 978-0801856761.
7. Friedlander, Michael W. (1998). At the Fringes of Science. Boulder, Colorado: Westview Press. P.119. ISBN 978-0-8133-2200-1.

❖ ❖ ❖